

نقش فضای سایبری در نابهنجاری های رفتاری دانش آموزان پیش دانشگاهی شهر کرمان

رضا ضیغمی^۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۸/۳۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۰۷/۱۸

چکیده

این تحقیق به منظور بررسی نابهنجاری های رفتاری دانش آموزان پیش دانشگاهی شهر کرمان با فضای سایبری انجام شد. روش تحقیق به صورت پیمایشی بود. بدین منظور از بین جامعه آماری ۲۴۰۶ نفر، ۳۰۰ نفر دانش آموز مقطع پیش دانشگاهی به صورت نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند و با استفاده از آزمون محقق ساخته فضای سایبری مورد ارزیابی قرار گرفتند. اطلاعات به دست آمده با استفاده از رگرسیون و واریانس چند متغیره در بسته نرم افزاری SPSS نسخه ۲۲ تحلیل شد. نتایج نشان داد که استفاده از فضای سایبری در دانش آموزان ۱۶ ساله بالاتر از بقیه دانش آموزان است. در نابهنجاری های رفتاری دانش آموزان استفاده از فضای سایبری، ساعات استفاده از آن و برنامه های مورد مشاهده در بین دختران بیشتر از پسران است. در نابهنجاری های رفتاری استفاده از فضای سایبری برنامه های مشاهده شده در دانش آموزان رشته تجربی بیش از ریاضی است اما در ساعات استفاده از فضای سایبری دانش آموزان رشته تجربی بیشتر از رشته ریاضی هستند. میانگین متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی با افزایش سن افزایش می یابد و این اختلالات در دانش آموزان پسر و رشته تجربی بیش از دانش آموزان دختر و رشته ریاضی است.

کلید واژه ها: نابهنجاری رفتاری، فضای سایبر، دانش آموزان

سایبر^۱ واژه‌ای است برگرفته از لغت کایبرنتز^۲ به معنای سکاندار یا راهنما و نخستین کسی که واژه فضای سایبر را به کار برد، ویلیام گیتسون^۳ نویسنده داستان‌های علمی-تخیلی، در کتاب نورومنسر^۴ بود. فضای سایبر^۵ یا فضای مجازی عبارت است از: «محیط الکترونیکی واقعی که ارتباطات انسانی به شیوه‌ای سریع، فراتر از مرزهای جغرافیایی و با ابزار خاص خود؛ در آن، زنده و مستقیم روی می‌دهد». از ویژگی‌های منحصر به فردی که فضای سایبر را از دیگر رسانه‌ها ممتاز می‌سازد، جهانی بودن به معنای آن است که می‌توان به آسانی، به جدیدترین اطلاعات دست یافت (معمد نژاد، ۴۸: ۱۳۷۱). مرزهای جغرافیایی تا کنون نتوانسته از گسترش روزافزون فضای سایبر جلوگیری کند. از این رو، هر نوع فیلتر و مرزبندی در برابر آن بسیار دشوار جلوه می‌نماید (تقوی و همکاران ۱۶: ۱۳۹۱).

هر رفتاری که با آن مطابقت پیدا کند، رفتاری بهنجار است. چنانچه مخالف آن باشد، نابهنجار نامیده می‌شود. باید بدانیم که هنجارها مبتنی بر ارزش است. نابهنجاری‌های اجتماعی از جمله عواملی است که بتدریج نظم اجتماعی را مختل می‌سازد. بنابراین شناخت میزان و علل نابهنجاریها در هر اجتماعی می‌تواند در تصحیح روند جامعه پذیری و نظم اجتماعی موثر باشد (خانیک و همکاران ۲۵: ۱۳۹۰). در دوره نوجوانی، افراد تجربه خود اتکایی و احساس مسئولیت را شروع می‌کنند در این دوران اصول ثابت و استوار برای زندگی نوجوانان کاملاً مهم است، نوجوان‌هایی که هیچ خط مشی خاصی ندارند، اغلب احساس سردرگمی، ناامنی و در معرض خطر بودن می‌کنند یا در گیر موقعیت‌های خطرناکی می‌شوند که از عواقب آن اطلاعی ندارند. نوجوانانی که کنترل نمی‌شوند و در واقع مورد بی‌مهری واقع شده‌اند بسیار طغیان‌گر، سرکش و عصبانی هستند و می‌توانند سرمشق‌های بدی برای بقیه نوجوانان باشند (زنجان ۷۲: ۱۳۸۴). همچنین چنانچه نوجوانان در مقایسه‌ی خود با دیگران نتوانند عامل موفقیت دیگران را برای خود توجیه کنند و به طور عینی قادر به شناخت فعالیت‌های آنها شوند ممکن است به بزه‌کاری روی بیاورند. تحقیقات متعدد نشان دهنده این است که

- 1- cyber
- 2- kybernetes
- 3- Gitson
- 4- neuromancer
- 5- Cyber Spase

عوامل مختلف فردی و اجتماعی در بروز ناهنجاری‌ها نوجوانان موثرند. از جمله این عوامل می‌توان به این موارد اشاره کرد: گروه‌های همسالان، فضاهای مجازی فردی و اجتماعی، تعارضات نوجوانان، ناسازگاری ارزش‌های والدین با ارزش‌های نوجوانان، پایگاه اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی خانواده، سطح تحصیلات خانواده و... در این میان با توجه به پرنگ شدن انواع و اقسام فضاهای مجازی و استفاده فراگیر نوجوانان از فضای سایبری و همسو با آن بالا رفتن آمار بزه‌کاری نوجوانان، این تحقیق در پی پاسخ به این سوال است که نقش فضای سایبر در نابهنجاری‌های دانش‌آموزان چیست؟

اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

با وجود آنکه از رسانه به‌عنوان ابزار جامعه‌پذیری اولیه پس از خانواده، مدرسه، و همسالان یاد می‌شود، لکن وسعت دامنه تأثیر گذاری آن به حدی است که در قلمرو تمامی ابزارهای جامعه‌پذیری مداخله می‌کند و بر کارکردهای آن تأثیر می‌گذارد رسانه می‌تواند درحوزه‌تمامی ابزارهای جامعه‌پذیری نخستین از جمله خانواده، مدرسه، و گروه همسالان وارد شود و جای کارکردهای مختلف آن‌ها را بگیرد، نواقص آن‌ها را جبران و یا کارکردهای مثبت آن را مخدوش و بی‌اثر کند. ویژگی دیگر رسانه آن است که کارکرد و تأثیر گذاری آن محدود به زمان و مکان نیست. این ارتباط فراگیر همچنان که فرصت‌های یادگیری را برای نوجوانان بی‌شمار کرده است آنان را در معرض اطلاعات و آموزه‌های بسیار خطرناک و غیر قابل کنترل قرار می‌دهد. تضعیف موقعیت و کارکردهای خانواده در جوامع صنعتی و کم‌رنگ شدن تدریجی آموزش رسمی مدرسه‌ای موجب شده است که رسانه‌های ارتباطی جای خالی آن‌ها را به ویژه در زندگی نوجوانان پرکنند (مهدوی ۱۳۹۰:۳۳۹). مهم‌ترین مساله‌ای که امروزه جوانان و نوجوانان ما با آن درگیر هستند استفاده از فضای مجازی و مواجه شدن با مخاطرات اجتماعی است. چرا که آنان با وابستگی شدید به فضای مجازی چه بسا از خانواده فاصله می‌گیرند و در انتخاب مسیر درست دچار سردرگمی می‌شوند.

هدف کلی:

تعیین رابطه بین فضای سایبری و نابهنجاری‌های رفتاری دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی شهر کرمان.

اهداف ویژه:

- تعیین رابطه استفاده از فضای سایبری با نابهنجاری‌های رفتاری دانش آموزان.
- تعیین رابطه ساعات استفاده از فضای سایبری با نابهنجاری‌های رفتاری دانش آموزان.
- تعیین رابطه برنامه‌های مورد مشاهده در فضای سایبری با نابهنجاری‌های رفتاری دانش آموزان.
- تعیین تفاوت میزان نابهنجاری رفتاری دانش آموزان در سنین مختلف.
- تعیین تفاوت میزان استفاده از فضای سایبری در سنین مختلف.
- تعیین تفاوت میزان ساعات استفاده از فضای سایبری در سنین مختلف.
- تعیین تفاوت میزان برنامه‌های مورد مشاهده در فضای سایبری در سنین مختلف.
- تعیین تفاوت میزان نابهنجاری رفتاری در بین دانش آموزان دختر و پسر.
- تعیین تفاوت میزان استفاده از فضای سایبری بین دانش آموزان دختر و پسر.
- تعیین تفاوت میزان ساعات استفاده از فضای سایبری بین دانش آموزان دختر و پسر.
- تعیین تفاوت میزان برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری بین دانش آموزان دختر و پسر.
- تعیین تفاوت میزان نابهنجاری رفتاری بین دانش آموزان رشته ریاضی و تجربی.
- تعیین تفاوت میزان استفاده از فضای سایبری بین دانش آموزان رشته ریاضی و تجربی.
- تعیین تفاوت میزان ساعات استفاده از فضای سایبری بین دانش آموزان رشته ریاضی و تجربی.
- تعیین تفاوت میزان برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری بین دانش آموزان رشته ریاضی و تجربی.
- تعیین تفاوت میزان متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی در سطوح مختلف سنی
- تعیین تفاوت میزان متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی در دانش آموزان دختر و پسر
- تعیین تفاوت میزان متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی رشته‌های تجربی و ریاضی

پیشینه پژوهش

رزمخواه و همکاران (۱۳۹۲) نشان دادند بین خرده مقیاس های سلامت روان اضطراب و بی خوابی، افسردگی و خیم، نارسا کنش وری اجتماعی و نشانه های بدنی با نگرش به رفتار بزه کاری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. از روی نمرات خرده مقیاس های سلامت روان می توان رفتار بزه کاری را پیش بینی کرد. قدرت پیش بینی خرده مقیاس های اضطراب و بی خوانی بیشتر از کنش وری اجتماعی، افسردگی و خیم و نشانه های بدنی است. انصاری نژاد (۱۳۹۱) در تحقیق خود نشان داد پرخاشگری گروه بزه کار بیش تر از گروه عادی است. مطالعه تقوی و همکاران (۱۳۹۱) نشان داد که سطح تحصیلات، نوع برنامه های رسانه ها و میزان استفاده از وسایل ارتباط جمعی داخلی زنان زندانی و عادی تفاوت وجود دارد. ولی بین نحوه اوقات فراغت زنان زندانی و عادی تفاوتی وجود ندارد. در واقع؛ از بین عوامل فرهنگی تأثیرگذار در گرایش به رفتارهای نابهنجارانه زنان زندان تبریز، پایین بودن سطح تحصیلات، عدم استفاده از برنامه های آموزشی و در کل پایین بودن استفاده از برنامه ها و وسایل ارتباط جمعی داخلی و دولتی در گرایش به نابهنجاری های رفتاری نقش به سزایی داشته اند. قاضی طباطبایی و همکاران (۱۳۹۱) نشان دادند که متغیرهای ساختاری تئوریک (آنومی اجتماعی و بی سازمانی اجتماعی)، سبب فضا سازی بر روی یادگیری اجتماعی بزه کاری می شوند و فضای یادگیری اجتماعی نیز تولید بزه کاری و کجروی می کند. تحقیق حبیب زاده و قاسمی (۱۳۸۹) نشان داد استفاده بیش از ۵ ساعت از تلویزیون، در گروه نوجوانان غیر بزه کار، ۲۱/۵ درصد و در گروه نوجوانان بزه کار، ۳۳ درصد است. همچنین استفاده از اینترنت در گروه نوجوانان غیر بزه کار ۳۹/۶ درصد و در گروه نوجوانان بزه کار ۶۷/۶ درصد است. برخی از نتایج پژوهش حاکی از آن است که بین میزان استفاده نوجوانان بزه کار و غیر بزه کار از ماهواره، تفاوت معناداری وجود ندارد اما نوجوانان بزه کار به طور معناداری کمتر از نوجوانان غیر بزه کار از اینترنت و به طور معناداری بیشتر از آنان از تلویزیون استفاده می کنند. به نظر می رسد، بین استفاده طولانی مدت از تلویزیون، استفاده نکردن از اینترنت و استفاده زیاد و هر روزه از فیلم ها و لوح های فشرده ویدیویی، با احتمال بروز بزه کاری در نوجوانان رابطه وجود دارد. معظمی و مهدوی (۱۳۸۸) نشان دادند بین اختلال در کارکرد رشدی خانواده و بروز خطر گرایش به بزه کاری در کودکان و نوجوانان است.

روش تحقیق

روش این پژوهش از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش عبارت است از کلیه دانش آموزان پیش دانشگاهی شهر کرمان در سال ۹۴-۹۳۱۳ می باشند که تعداد آنها برابر با ۲۴۰۶ نفر می باشد. برای تعیین حجم نمونه برای دانش آموزان پیش دانشگاهی شهر کرمان با استفاده از جدول مورگان ۳۳۲ نفر تعیین شد، که از این تعداد، تعداد ۳۰۰ پرسشنامه تکمیل شده و بازگردانده شد. روش نمونه گیری به صورت خوشه‌ای بود. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد قسمت اول آن مربوط به عوامل جمعیت شناختی (سن، جنس، رشته تحصیلی) و قسمت دوم مشتمل بر ۳۰ سوال که تعداد ۶ سوال در ارتباط با اعتیاد، ۶ سوال در ارتباط با فرار از خانه، ۶ سوال در ارتباط با روابط نامشروع، ۵ سوال در ارتباط با سرقت، ۷ سوال در رابطه با افت تحصیلی می باشد. جهت روایی این ابزار از روش اعتبار محتوی استفاده شد و پایایی پرسشنامه توسط ۲۰ نفر از آزمودنی‌ها تکمیل شد و سپس با استفاده از همبستگی درونی و تعیین آلفای کرونباخ برآورد گردید. مقدار آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ۰/۸۷۹ بدست آمد، که با توجه به این مقدار به دست آمده از آزمون آلفای کرونباخ پرسشنامه مورد استفاده در این تحقیق از پایایی مناسبی برخوردار است.

بررسی فرضیه چهارم تا هفتم تحقیق

نتایج آزمون در جدول ۳ آمده است، که با توجه به این نتایج که سطح معنی داری این آزمون (۰/۰۰۰) از ۰/۰۵ کمتر شده است پس آزمون معنی دار است و در نتیجه تفاوت معنی دار مشاهده شده است.

جدول ۳: آماره و مقایسه آزمودنی‌ها در سنین متفاوت با توجه به مؤلفه‌های پژوهش (تحلیل مانوا)

مؤلفه	آماره	سن	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	F	Sig	توان آماری
ناهنجاری رفتاری دانش آموزان		۱۶سال	۱۰	۲۷/۵	۰/۷۱	۳۴۲/۰۲	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		۱۷سال	۲۰۶	۲۳/۸۲	۴/۵۴			
		۱۸سال	۴۵	۲۳/۲۹	۳/۹۵			
		۱۹سال	۹	۲۴/۵	۰/۷۱			
استفاده از فضای سایبری		۱۶سال	۱۲	۳۵	۲/۸۳	۲۹۷/۲۶	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		۱۷سال	۲۰۴	۲۷/۰۹	۵/۰۵			
		۱۸سال	۴۲	۲۷/۲۹	۶/۶۳			
		۱۹سال	۱۲	۲۴	۷/۰۷			
ساعات استفاده از فضای سایبری		۱۶سال	۹	۲۲/۵	۶/۳۶	۱۰۹/۸	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		۱۷سال	۲۰۷	۲۰/۴۴	۶/۲۴			
		۱۸سال	۳۹	۲۰/۲۹	۸/۱۲			
		۱۹سال	۱۵	۱۷/۵	۴/۹۵			
برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری		۱۶سال	۱۲	۳۲/۵	۰/۷۱	۲۴۳/۳۴	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		۱۷سال	۲۰۹	۲۶/۹۴	۵/۷۹			
		۱۸سال	۳۷	۲۲/۵۷	۵/۸۰			
		۱۹سال	۱۲	۲۷	۵/۶۶			

بر اساس نتایج جدول ۳، بین میانگین متغیرهای ناهنجاری رفتاری دانش آموزان، استفاده از فضای سایبری، ساعات استفاده از فضای سایبری و برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری در بین دانش آموزان با سنین متفاوت تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطح معناداری (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ است. با توجه به ستون میانگین‌ها در جدول ۳ مشخص است که میانگین همه متغیرهای تحقیق در دانش آموزان ۱۶ ساله از بقیه دانش آموزان بالاتر است.

«فرضیه چهارم تا هفتم تحقیق پذیرفته می‌شود.»

بررسی فرضیه هشتم تا یازدهم تحقیق

نتایج در جدول ۴ آمده است، که با توجه به این نتایج که سطح معنی داری این آزمون (۰/۰۰۰) از ۰/۰۵ کمتر شده است پس آزمون معنی دار است و در نتیجه تفاوت معنی دار مشاهده شده است.

جدول ۴: آماره و مقایسه آزمودنی‌های دختر و پسر با توجه به مؤلفه‌های پژوهش (تحلیل مانوا)

مؤلفه	آماره	جنسیت	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	F	Sig	توان آماری
د		پسر	۱۶۰	۲۵/۵	۳/۳۹	۸۵۲/۵۹۸	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۱۶	۲۲/۱	۴/۶۰			
استفاده از فضای سایبری		پسر	۱۵۶	۲۸/۶۹	۵/۳۷	۶۳۱/۵۰۲	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۰	۲۵/۶۵	۵/۱۸			
ساعات استفاده از فضای سایبری		پسر	۱۵۰	۲۰/۹۲	۶/۷۰	۲۳۹/۶	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۶	۱۹/۸	۵/۸۲			
برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری		پسر	۱۵۵	۲۸/۳۱	۵/۲۶	۵۲۶/۷۳۳	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۱	۲۴/۱۵	۵/۸۱			

بر اساس نتایج جدول ۴، بین میانگین متغیرهای ناهنجاری رفتاری دانش‌آموزان، استفاده از فضای سایبری، ساعات استفاده از فضای سایبری و برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری در بین دانش‌آموزان دختر و پسر تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطح معناداری (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ است. با توجه به ستون میانگین‌ها در جدول ۴ مشخص است که میانگین همه متغیرهای تحقیق در دانش‌آموزان دختر از دانش‌آموزان پسر بالاتر است.

«فرضیه هشتم تا یازدهم تحقیق پذیرفته می‌شود».

بررسی فرضیه دوازدهم تا چهاردهم تحقیق

نتایج در جدول ۵ آمده است، که با توجه به این نتایج که سطح معنی داری این آزمون (۰/۰۰۰) از ۰/۰۵ کمتر شده است پس آزمون معنی دار است و در نتیجه تفاوت معنی دار مشاهده شده است.

جدول ۵: آماره و مقایسه آزمودنی‌های رشته ریاضی و تجربی با توجه به مؤلفه‌های پژوهش (تحلیل مانوا)

مؤلفه	رشته	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	F	Sig	توان آماری
ناهنجاری رفتاری دانش آموزان	ریاضی	۱۱۴	۲۳/۰۵	۲/۷۴	۱۳۲۷/۲۷۰	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
	تجربی	۱۵۰	۲۵/۴	۳/۴۲			
استفاده از فضای سایبری	ریاضی	۱۱۹	۲۶/۲۱	۴/۶۶	۶۵۲/۲۳۳	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
	تجربی	۱۴۵	۲۸/۷۲	۵/۳۷			
ساعات استفاده از فضای سایبری	تجربی	۱۱۶	۲۰/۶۸	۵/۰۲	۳۰۳/۱۲۵	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
	ریاضی	۱۴۸	۲۰/۲۴	۵/۸۴			
برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری	ریاضی	۱۱۷	۲۵/۵۲	۴/۳۵	۶۷۴/۹۰۱	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
	تجربی	۱۴۷	۲۸/۰۸	۵/۲۴			

بر اساس نتایج جدول ۵، بین میانگین متغیرهای ناهنجاری رفتاری دانش‌آموزان، استفاده از فضای سایبری، ساعات استفاده از فضای سایبری و برنامه‌های مشاهده شده در فضای سایبری در بین دانش‌آموزان رشته ریاضی و تجربی تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطح معناداری (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ است. با توجه به ستون میانگین‌ها در جدول ۵ مشخص است که میانگین همه متغیرهای تحقیق بجز متغیر ساعات استفاده از فضای سایبری در دانش‌آموزان رشته تجربی از دانش‌آموزان رشته ریاضی بالاتر است.

«فرضیه دوازدهم تا چهاردهم تحقیق پذیرفته می‌شود».

بررسی فرضیه پانزدهم تحقیق

نتایج در جدول ۶ آمده است، که با توجه به این نتایج که سطح معنی داری این آزمون (۰/۰۰۰) از ۰/۰۵ کمتر شده است پس آزمون معنی دار است و در نتیجه تفاوت معنی دار مشاهده شده است.

جدول ۶: آماره و مقایسه آزمودنی‌ها در سنین متفاوت با توجه به مؤلفه‌های پژوهش (تحلیل مانوا)

مؤلفه	آماره	سن	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	F	Sig	توان آماری
اعتیاد	۱۶سال	۱۴	۲/۰۲	-/۲۴	۲۲۳۳/۲۳۹	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	
	۱۷سال	۲۰۲	۲/۰۹	-/۵۲				
	۱۸سال	۴۰	۲/۱۴	-/۵۴				
	۱۹سال	۱۴	۲/۵۹	-/۵۰				
فرار از خانه	۱۶سال	۱۰	۲/۰۹	-/۴۱	۲۳۰۷/۲۸۴	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	
	۱۷سال	۲۰۰	۲/۵۹	-/۴۹				
	۱۸سال	۴۸	۲/۸۱	-/۶۲				
	۱۹سال	۱۲	۳/۰۱	-/۴۴				
انحراف جنسی	۱۶سال	۱۲	۲/۲۱	-/۴۷	۲۵۲۲/۲۶۷	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	
	۱۷سال	۲۰۴	۲/۲۹	-/۴۸				
	۱۸سال	۴۲	۲/۴۶	-/۵۳				
	۱۹سال	۱۲	۲/۷۹	-/۵۸				
سرقت	۱۶سال	۱۷	۲/۹۳	-/۴۲	/۱۸۳ ۲۶۶۵	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	
	۱۷سال	۱۹۹	۳/۰۲	-/۴۹				
	۱۸سال	۳۹	۳/۰۷	-/۴۳				
	۱۹سال	۱۵	۳/۱۳	-/۶۶				
افت تحصیلی	۱۶سال	۱۲	۲/۹۱	-/۴۵	۲۲۸۸/۹۰۸	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	
	۱۷سال	۲۰۰	۲/۹۸	-/۵۰				
	۱۸سال	۴۶	۳/۰۲	-/۵۱				
	۱۹سال	۱۲	۳/۰۸	-/۷۰				

بر اساس نتایج جدول ۶، بین میانگین متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی در بین دانش‌آموزان با سنین متفاوت تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطح معناداری (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ است. با توجه به ستون میانگین‌ها در جدول ۶ مشخص است که میانگین متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی با افزایش سن افزایش می‌یابند.

«فرضیه پانزدهم تحقیق پذیرفته می‌شود».

بررسی فرضیه شانزدهم تحقیق

نتایج در جدول ۷ آمده است، که با توجه به این نتایج که سطح معنی داری این آزمون (۰/۰۰۰) از ۰/۰۵ کمتر شده است پس آزمون معنی دار است و در نتیجه تفاوت معنی دار مشاهده شده است

جدول ۷: آماره و مقایسه آزمودنی‌های دختر و پسر با توجه به مؤلفه‌های پژوهش (تحلیل مانوا)

مؤلفه	آماره	سن	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	F	Sig	توان آماری
اعتیاد		پسر	۱۵۰	۲/۰۱	۰/۵۰	۴۵۰/۶۳۵	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۰	۲/۴۹	۰/۵۶			
فرار از خانه		پسر	۱۵۲	۲/۵۱	۰/۵۰	۴۵۷/۷۲۶	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۴	۲/۸۶	۰/۵۱			
انحراف جنسی		پسر	۱۵۶	۲/۲۹	۰/۴۸	۵۰۴/۶۸۳	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۰	۲/۹۱	۰/۵۰			
سرقت		پسر	۱۵۶	۲/۶۸	۰/۴۶	/۴۵۵ ۵۲۷	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۲۰	۳/۱۹	۰/۵۰			
افت تحصیلی		پسر	۲۰۱	۲/۸۶	۰/۵۱	۴۶۱/۲۳۳	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰
		دختر	۱۱۵	۳/۱۸	۰/۵۲			

بر اساس نتایج جدول ۷، بین میانگین متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطح معناداری (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ است. با توجه به ستون میانگین‌ها در جدول ۷ مشخص است که میانگین همه متغیرهای تحقیق در دانش‌آموزان پسر از دانش‌آموزان دختر بالاتر است.
«فرضیه شانزدهم تحقیق پذیرفته می‌شود».

بررسی فرضیه هفدهم تحقیق

نتایج در جدول ۸ آمده است، که با توجه به این نتایج که سطح معنی داری این آزمون (۰/۰۰۰) از ۰/۰۵ کمتر شده است پس آزمون معنی دار است و در نتیجه تفاوت معنی دار مشاهده شده است.

جدول ۸: آماره و مقایسه آزمودنی‌های رشته ریاضی و تجربی با توجه به مؤلفه‌های پژوهش (تحلیل مانوا)

مؤلفه	آماره	سن	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	F	Sig	توان آماری
اعتیاد	ریاضی	۱۰۹	۲/۲۷	۰/۴۱	۳۱۲/۲۸۴	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	
	تجربی	۱۵۵	۲/۶۹	۰/۴۲				
فرار از خانه	ریاضی	۱۱۲	۲/۷۶	۰/۴۷	۳۵۶/۶۹	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	
	تجربی	۱۵۲	۳/۰۱	۰/۴۰				
انحراف جنسی	ریاضی	۱۱۵	۲/۱۵	۰/۴۶	۴۱۲/۷۸۴	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	
	تجربی	۱۴۹	۲/۸۳	۰/۵۱				
سرقت	ریاضی	۱۱۴	۲/۹۳	۰/۵۷	۲۹۳/۶۲۸	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	
	تجربی	۱۵۰	۳/۱۰	۰/۴۳				
افت تحصیلی	ریاضی	۱۱۶	۲/۸۹	۰/۴۹	۴۲۸/۴۴۹	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	
	تجربی	۱۴۸	۳/۱۴	۰/۵۷				

بر اساس نتایج جدول ۸، بین میانگین متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی در بین دانش‌آموزان رشته ریاضی و تجربی تفاوت معناداری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. زیرا سطح معناداری (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ است. با توجه به ستون میانگین‌ها در جدول ۸ مشخص است که میانگین همه متغیرهای اعتیاد، فرار از خانه، انحراف جنسی، سرقت و افت تحصیلی در دانش‌آموزان رشته تجربی از دانش‌آموزان رشته ریاضی بالاتر است.

«فرضیه هفدهم تحقیق پذیرفته می‌شود».

بحث و نتیجه گیری

بر اساس نتایج تحقیق حاضر نابهنجاری رفتاری دانش‌آموزان با استفاده از فضای سایبری رابطه وجود دارد. این نتیجه با نتیجه تحقیق مسعود نیا (۱۳۹۱) با عنوان استفاده مساله ساز از فضای سایبر و خطر بروز اختلال افسردگی در نوجوانان همخوانی دارد، زیرا مسعود نیا در تحقیق خود به این نتیجه رسید که تفاوتی معنادار میان کاربران عادی و کاربران با استفاده مساله ساز از فضای سایبر، از نظر افسردگی کلی و نیز، مؤلفه‌های غمگینی، ناراحتی‌های جسمانی، خودانگاره منفی/بدبینی، گناه خویشتن، بی‌حالی و انزوا وجود دارد. تحلیل رگرسیون چندگانه سلسله مراتبی نشان داد که استفاده مساله ساز از

